

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari  
North Maharashtra University, Jalgaon**

**Faculty - Humanities  
Subject - History**



**B.O.S. in History  
B.A. First Year (History)  
Semester I & II**

**Revised Syllabus F.Y.B.A.  
C.B.C.S. With effect from Academic year - 2022-2023**

**History of Indian Freedom Movement (AD.1857 – AD.1950)**

## **FOREWORD**

As per the directive from the Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon the history syllabus for F.Y.B.A. (CBCS) had to be prepared. Guidelines for this were provided by the university.

Teachers of different colleges had separate and joint brainstorming session and arrived at a draft of syllabus in history for I & II semester of F.Y.B.A. The final draft incorporating the suggestion was placed before the Board of Studies in history on 12-04- 2022 for approval.

**Dr.Amrutkar Sunil Chandrakant  
Chairman  
Board of Studies in History  
Kavayitri Bahinabai Chaudhari**

**North Maharashtra University, Jalgaon**

[Type here]

## **Kavayitri Bahinabai Chaudhari**

North Maharashtra University, Jalgaon

**B.O.S. in History Choice Based Credit System**

**w.e.f. 2022-23**

<b>For Theory</b>	<b>1 Credit</b>	<b>15 Hours/Semester</b>
	<b>2 Credits</b>	<b>30 Hours/Semester</b>
	<b>3 Credits</b>	<b>45 Hours/Semester</b>

### **Salient features**

- ❖ Cover an important topic of History of Indian Freedom Movement 1857 to 1950.
- ❖ The course broadly covers the basic information in this period.
- ❖ The syllabus provides chronological sequence of the “units” of the subject matter with proper placement of topics with their linkage for better understanding.
- ❖ Develop an interest in student to study the history as discipline.
- ❖ For making learning of history more relevant, meaningful and interesting.
- ❖ Develop positive attitude and appreciate contribution of freedom fighters towards the independents of India.

### **Utility**

- ❖ It will create a patriotism and nationalism among the students.
- ❖ The students will be made aware with the historical perspectives of the long freedom movement and sacrifices behind it through which the spirit of national integrity will be a part of study.
- ❖ The various approaches and contexts will be unravelled through the study of the subject.

### **Course Outcome:**

1. Evaluate Consolidation of English Power in India.
2. Analyse Social Religious Consciousness in India.
3. To Introduce Various Perspective of the Indian Freedom Movement.
4. To Develop the Spirit of Nationalism among Student.
5. To Bring an awareness among the student as Responsible Citizens.

### **अभ्यासक्रमाची संभाव्य फलनिष्पत्ती :**

1. भारतातील इंग्रज सत्तेच्या दृढी करणाचे मुल्यमापन करणे.
2. भारतातील सामाजिक व धार्मिक जाणिवेचे विश्लेषण करणे.
3. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीच्या विविध दृष्टीकोनांचा परिचय करून देणे.
4. विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रवादाची भावना विकसीत करणे.
5. विद्यार्थ्यांमध्ये जबाबदार नागरिकत्वाची जाणीव निर्माण करणे.

### **Objectives:**

1. Identify the Causes that led the Rise of Nationalism in India.
2. Trace the emergence of Indian National Congress.
3. Discuss the Various Stages of the National Movement in India.
4. To Study Prominent Leaders of the Indian National Movement.
5. Discuss the role of Mahatma Gandhi in this Movement.

### **उददीष्टे :**

1. भारतातील राष्ट्रवादाच्या उदयास कारणीभूत ठरलेल्या घटकांचा अभ्यास करणे.
2. भारतीय राष्ट्रीय कॉग्रेसच्या उदयाचा वेध घेणे.
3. राष्ट्रीय चळवळीच्या विविध टप्प्यांची चर्चा करणे.
4. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील प्रमुख नेत्यांचा अभ्यास करणे.
5. राष्ट्रीय चळवळीतील महात्मा गांधींच्या भूमिकेची चर्चा करणे.

[Type here]

# Kavayitri Bahinabai Chaudhari

## North Maharashtra University, Jalgaon

### Class- F. Y. B. A. History Syllabus (Semester Pattern)

#### Choice Base Credit System (With effect from 2022-23)

Core Course						
Code	Title	No of Credits	Hours/Semester	Lectures/Semester	Marks	
					Ext.	Int.
HIS-G-101-A	History of Indian Freedom Movement (AD.1857 – AD.1905)	3	SEMESTER I	60	60	40
HIS-G-201-A	History of Indian Freedom Movement (1905 – 1950)	3	SEMESTER II	60	60	40
Core Course						
HIS-G-101-B	History of Civilization (From Stone Age to A.D.1453) -I	3	SEMESTER I	60	60	40
HIS-G-201-B	History of Civilization (From Stone Age to A.D.1453) -II	3	SEMESTER II	60	60	40

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari**  
**North Maharashtra University, Jalgaon**  
**Syllabus of F.Y.B.A. History**  
**Semester: I**  
**C.B.C.S. Semester System**

---

**F.Y.B.A. HIS-G-101-A**

**History of Indian Freedom Movement (AD.1857-AD.1905)**

<b>Marks 60</b>	<b>Period 60</b>	<b>Credits 03</b>
-----------------	------------------	-------------------

**Chapter No. 1) Rise and Growth of British Power in India.** **(Credits :01, Marks:20)**

- A) Rise OF British Power in India – Brief Survey**
- B) Revolt of 1857**
  - i) Causes
  - ii) Consequences

**Chapter No. 2) Social & Religious Reformer** **(Credits :01, Marks:20)**

- i) Raja Ram Mohan Roy
- ii) Swami Dayanand Saraswati
- iii) Swami Vivekanand
- iv) Mahatma Jotiba Phule & Savitribai Phule
- v) Rajashree Chhatrapati Shahu Maharaj
- vi) Dr. Babasaheb Ambedkar

**Chapter No. 3) Indian National Congress.** **(Credits :01, Marks:20)**

- i) Foundation of Indian National Congress : Its origin and objectives
- ii) Achievements of the Indian National Congress (1885-1905)
- iii) Moderate Group
  - a) Surendranath Banerjee b) Firojshah Mehata c) Dadabhai Nauroji
  - d) Mahadev Govind Ranade e) Gopal Krishna Gokhale.
- iv) Partition of Bengal.

पहिले सत्र

भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (इ.स.१८५७- इ.स.१९०५)

गुण 60

तासिका 60

श्रेयांक 03

प्रकरण पहिले: भारतातील ब्रिटीश सत्तेचा उदय आणि विकास.

( श्रेयांक 01 गुण 20)

अ) भारतातील ब्रिटीश सत्तेचा उदय आणि विकास – संक्षिप्त आढावा

ब) १८५७ चा उठाव.

१) कारणे

२) परिणाम

प्रकरण दुसरे: सामाजिक आणि धार्मिक सुधारक

( श्रेयांक 01 गुण 20)

१) राजाराम मोहन रँय.

२) स्वामी दयानंद सरस्वती.

३) स्वामी विवेकानंद.

४) महात्मा जोतिबा फुले आणि सावित्रीबाई फुले.

५) राजश्री छत्रपती शाहू महाराज.

६) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर.

प्रकरण तिसरे: भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस.

( श्रेयांक 01 गुण 20)

१) भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेसची स्थापना: उदयाची कारणे, ध्येय व उद्दीष्टे.

२) भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेसची कामगिरी (१८८५-१९०५)

३) मवाळ गट

अ) सुरेन्द्रनाथ बॅनर्जी ब) फिरोजशहा मेहता क) दादाभाई नौरोजी

ड) महादेव गोविंद रानडे इ) ना. गोपाळ कृष्ण गोखले.

४) बंगालची फालणी.

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari**  
**North Maharashtra University, Jalgaon**  
**Syllabus of F.Y.B.A. History**  
**Semester: II**  
**C.B.C.S. Semester System**

---

**F.Y.B.A. HIS-G-201-A**

**History of Indian Freedom Movement (AD.1905-AD.1950)**

**Marks 60**

**Period 60**

**Credits 03**

---

**Chapter No. 1. The Rise of the Extremists & Revolutionary Movements.**

**(Credits :01, Marks:20)**

**A) Extremists Era**

- i) Lokmanya Tilak ii) Surat Congress -1907
- iii) Home Rule Movement -1916

**B) Revolutionary Movements**

- i) Abhinav Bharat ii) Anushilan Samiti iii) Gadar Party
- iv) Hindustan Socialist Republican Association.

**Chapter No.2 Mahatma Gandhi & Freedom Movement      (Credits :01, Marks:20)**

- i) Non – Co-operation Movement : Causes & Consequences
- ii) Civil Disobedience Movement.
- iii) Quit India Movement.
- iv) Subhashchandra Bose & Aazad Hind Fauz.

**Chapter No.3 Partition & Independence of India      (Credits :01, Marks:20)**

- i) Cripps Mission, Wavell Plan, Cabinet Mission,  
Mountbatten Plan & Indian Independence Act – 1947.
- ii) Muslim League & Partition of India.
- iii) Features of the Indian Constitution.

## प्रथम वर्ष कला HIS-G-201-A

### दुसरे सत्र

#### भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (इ.स.१९०५ - इ.स.१९५०)

गुण 60

तासिका 60

श्रेयांक 03

प्रकरण पहिले: जहालवादाचा उदय आणि क्रांतीकारी चळवळी.

( श्रेयांक 01 गुण 20)

अ) जहालवादाचा कालखंड

१) लोकमान्य टिळक २) सुरत कॉँग्रेस १९०७ ३) होमरूल चळवळ -१९१६

ब) क्रांतीकारी चळवळी

१) अभिनव भारत २) अनुशिलन समिती ३) गदर पार्टी

४) हिंदुस्थान सोशॉलिस्ट रिपब्लिकन असोशिएशन

प्रकरण दुसरे: महात्मा गांधी आणि स्वातंत्र्य चळवळ

( श्रेयांक 01 गुण 20)

१) असहकार चळवळ: कारणे व परिणाम.

२) सविनय कायदेभंग चळवळ.

३) चलेजाव चळवळ

४) सुभाषचंद्र बोस आणि आझाद हिंद फौज

प्रकरण तिसरे: भारताची फालणी आणि स्वातंत्र्य .

( श्रेयांक 01 गुण 20)

१) क्रिप्स मिशन, वेब्हेल योजना, कॅबीनेट मिशन, माउंटबॅटन योजना,

भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा (१९४७)

२) मुस्लीम लीग आणि भारताची फालणी

३) भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये

[Type here]

### **Books for Study (Recommended for Semester - I & Semester- II)**

1. Bipin Chandra, Amales Tripathi, Barun De - **Freedom Struggle**, NBT Publication, New Delhi.
2. Bipin Chandra – **History of Modern India**, Orient Blacswan Publication, New Delhi.
3. Bipin Chandra & others – **India's Struggle for Independence of India**, Penguin Books.
4. Chand Tara , - **History of Freedom Movement in India**. Vol. II Publication Division, Gov. of India , New Delhi.
5. Desai A.R. – **Social Background Indian Natinalism**, - Sage Publication, India.
6. Dutt R.P.- **India Today**.
7. Grover - **History of Modern India**.
8. Ishita Banerjee, Dube, - **A History of Modern India**, Cambridge University Press.
9. Kenneth Jones – **Social Religious Reform Movements in British India**, - Cambridge University Press.
10. Ram Gopal - **How India Struggled for Freedom**.
11. Mahajan V.D., - **Modern Indian History** – S. Chand Publication, New Delhi.
12. Mujumdar R.C. - **History of Freedom Movement**.
13. Mujumdar R.C. – **British Paramountcy and Indian Renaissance Part – I & II** (The History and Culture of Indian People, Vol. No.9 &10), Bharatiya Vidya Bhavan, Mumbai.
14. Mujumdar R.C. - **Struggle for Freedom**, The History and Culture of Indian People, Vol. No. XI), Bharatiya Vidya Bhavan, Mumbai.
15. Michael Edwards, - **British India : 1772-1947**, Rupa Publisher, Kolkata.
16. Shekar Bandyopadhyay, - **From Plassey to Partition- A History of Modern India**, Orient Longman Publication, New Delhi.
17. Shekar Bandyopadhyay, - Nationalist Movements in India, - Oxford University Press, Delhi.
18. Sarkar Sumit - **Modern India-1885-1947**, Pearson Education India.
19. Shiva Rao B.- **Indian Freedom Movement**
20. अमृतकर सुनिल / पाटील मधुकर – **समकालीन भारत, अर्थवैज्ञानिक पब्लिकेशन जळगांव**
21. आचार्य धनजंय – **भारताचा इतिहास**.
22. ओतूरकर / घारे – **भारतीय राज्यघटनेचा इतिहास**.
23. कदम य.ना. – **समग्र भारताचा इतिहास**.
24. काळबांडे आनंदा / भामरे सर्जेराव – **आधुनिक भारताचा इतिहास**, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव
25. केतकर कुमार – **कथा स्वातंत्र्याची**.
26. ग्रोवर (अनु. बेल्हेकर) - **आधुनिक भारताचा इतिहास** एस. चाँद दिल्ली.
27. जावडेकर श.द. – **आधुनिक भारत**.कॉन्टेन्टल प्रकाशन पुणे
28. तळवळकर गोविंद – **नवरोजी ते नेहरू**.

[Type here]

29. तळवळकर गोविंद- सत्तांतर 1-3 मौज प्रकाशन गृह मुंबई.
30. दिक्षीत राजा – एकोणीसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन पुणे.
31. दिक्षीत म. श्री. – एकोणीसाव्या शतकातील महाराष्ट्र एक दृष्टीक्षेप , प्रकाशक म. श्री. दिक्षीत , पुणे.
32. देशपांडे प्र. न. - भारतीय स्वातंत्रय लढा, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद.
- 33.पंडीत नलीनी,- महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा उदय, - मॉर्डन बुक डेपो, पुणे.
- 34.पंडीत नलीनी,- गांधी, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई.
35. पाटील संजय – भारतीय स्वातंत्रय चळवळीचा इतिहास, कुमूद पब्लिकेशन जळगांव.
36. पाटील संजय – भारताचा इतिहास (1857-1950) भाग 1, भाग 2, अर्थवै पब्लिकेशन धुळे.
37. पाटील मधुकर / चौधरी रमाकांत - भारतीय स्वातंत्रय चळवळीचा इतिहास, अर्थवै पब्लिकेशन धुळे.
38. पाटील बी.एन.- खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ 1900-1950.
39. पाटील गोकुळ निंबा – भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव. 2020.
- 40.. पवार जयसिंगराव – हिंदुस्थानच्या स्वातंत्रय चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन कोल्हापूर.
41. फडके य.दि.- विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र , श्रीविद्या प्रकाशन पुणे.
42. भामरे एन.डी. अक्कलकुवा परिसरातील आदिवासी जमातींचा सांस्कृतिक व आर्थिक इतिहास अर्थवै पब्लिकेशन धुळे.
43. भामरे सर्जेराव – आदिवासींचे उठाव, अपरांत प्रकाशन,पुणे.
44. बेडेकर , भणगे, - भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था पुणे.1973.
45. महाजन दिनेश- भारतीय स्वातंत्रय चळवळीचा इतिहास (चोपडा तालुक्याचा विशेष संदर्भ) अर्थवै पब्लिकेशन धुळे.
46. मोरवंचीकर रा. श्री. - आधुनिक भारत.पिंपळापुरे प्रकाशन नागपूर.
47. शहा जी.बी भारतीय स्वातंत्रय चळवळीचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव
48. शहा जी.बी खानदेशातील राष्ट्रवादाचा उदय आणि विकास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव.
49. शहा जी.बी. / पाटील बी.एन.- आधुनिक भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव
50. शहा जी.बी. / वाघ डी.एन..- आधुनिक भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगांव
51. वैद्य / कोठेकर - आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
52. बिपीनचंद्र – स्वातंत्रयाचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली.
53. नगरकर वसंत,- पाकिस्तानचे जन्मरहस्य – म.रा. सा.सं. मं. मुंबई.